

Julia Hill, egy vándorprédikátor lánya, fotómodellként dolgozott mindaddig, amíg súlyos autóbaleset nem érte. A közeli halálról szerzett tapasztalata után új értelmet keresett az életének – és a környezetvédelemben találta meg.

Hogy megy a sora Lunának, annak a fának, amelyen több mint két évig élt?

Lunának csodálatos dolga van. A fadöntő céggel kötött szerződést nem lehet megváltoztatni. Sem a kormány, sem a földet vásárlók nem változtathatják meg. Örökre védett ez a terület, amelyet egy harmadik pártra ruháztam rá, a *Sanctuary Forest Land Trust*-re, mivel ez a terület mindig létezni fog, de én nem. Ez az intézmény rendszeresen ellenőrzi majd az erdőt.

Hogy érezte magát, amikor kereken két év múltán ismét szilárd talajt érzett a lába alatt?

Egyszerre voltam nagyon boldog és nagyon szomorú. Boldog voltam, mivel végigcsináltuk a dolgot, mivel felhívtuk a világ figyelmét, mivel egy meghatározott területet védelem alá helyezhettünk. Boldog voltam, mivel ismét biztonságban, szárazon és melegben lehettem. Egyúttal boldogtalan voltam, mivel szerettem ezen a fán élni. Ez ugyanaz a szomorúság, amely akkor lepi meg az embert, ha szeretett dolgokat veszít el.

Mivel töltötte azóta az idejét?

Pénzt gyűjtöttem a fenyegetett erdők javára. Településeket kerestem föl, és rendezvényeket tartottam, úgyhogy az emberek megtudhatták, mi zajlik. Egy csomó ember egyszerűen csak azért jön az előadásaimra, mert tudja, hogy én vagyok az a nő, aki a fán élt. Ezenkívül belvárosi iskolák gyerekeivel dolgoztam, hogy föltépjük a betont, és megint fákat ültessünk. Óslakókkal együtt küzdök azért, hogy kiszabadítsuk a börtönből az indiánok egyik vezetőjét, Leonard Peltier-t, aki 25 évet kapott egy általa el nem követett bűncselekményért.

Mit érzett, amikor életében először állt egy eredeti szikvójafenyő-erdőben?

Mi civilizálnak nevezzük világunkat, de amit művelünk, annyira civilizálatlan. Ebben a privilegizált, civilizált világban, amelyben éltem, élek és mindig élni fogok, egyre nagyobbá válik az egónk. Azt gondoljuk, mi vagyunk a leghatalmasabbak. Aztán ott állsz a szikvójafenyőn, és a földön minden szétmállik. Emberek állnak ott lenni, és csodálkoznak. Minthogy az egyházban nőttem föl, vallásosan neveltek. De sosem értettem, mi az igazi szentség, mi az igazi spiritualitás, amíg föl nem

„A gyűlölet olyan, mint az önmagát elégető gyertya”

Az esőerdők spiritualitása és a favágók hatalma

Interjú Julia Hill-lel

1997 decemberében Kalifornia északi részén az akkor 23 éves **Julia „Batterfly” Hill** fölmászott egy 67 méter magas szikvójafenyőfára, amelyet Lunának nevezett el. Ami az esőerdők tarvágása elleni rövid távú akciónak indult, az életéért folytatott harccá vált. A 738 napi tartó famegszállás során nemcsak a **Pacific Lumber/Maxxam** favágó cég támadásaival szemben kellett megvédenie magát, hanem a régió emberemlékezet óta leghevesebb viharát is ki kellett állnia. Csak azután lépett ismét szilárd talajra, hogy védelem alá helyezték „az ő fáját” és a körülötte fekvő területet. **Roland Mandel** hamburgi környezetvédelmi tudós beszélgetett tapasztalatairól „a fa asszonyával”.

másztam a szikvójafenyőre. Olyan volt ez, mintha a legfelségesebb katedrálisba léptem volna be, amelyet valaha is láttam.

Jelenleg mi a szikvójafenyő-állomány helyzete?

Az eredeti szikvójafenyők 97 %-a eltűnt. A megmaradt 3 %-nak csak egy harmada védett. A másik két százalékot napról napra vágják. A szikvójafenyők jövője attól függ, mit teszünk. Mivel ezek a fák Kalifornia földjén találhatóak, az USA a felelős azért, hogy megvédje őket.

Hogyan lehet a szikvójafenyők utolsó maradványait megvédeni?

Csak úgy, ha arra ösztönözzük az ott élő embereket, hogy kezükbe vegyék a kezdeményezést. Ennek tőlük kell kiindulnia, nem a kormánytól. Erre bátorítom az embereket.

Mit tartalmaz pontosan az a szerződés, amely arra indította Önt, hogy lejjön a fáról?

A szerződés Luna magasságának távolságában védi Lunát és a területet. Luna 67 méter magas, tehát egy 67 méter sugarú körben védett az esőerdő.

Elég ez?

Ez annyi, amennyit képes voltam testileg megvédeni. Ők képesek lettek volna mindent kivágni, amit csak akarnak. Nem azzal a kijelentéssel mentem az erdőbe, hogy csak akkor jövök le, ha minden szikvójafenyőt védelem alá helyeznek. Igazán csalódást keltőnek találtam, amikor emberek azt mondták nekem, ne jöjjen le addig, amíg minden szikvójafenyő védett nem lesz. A legszívesebben azt mondtam volna nekik: „Legjobb lesz, ha magad is fölmászol egy fára. Én ugyanis nem vagyok superwoman.” Nem tudok mindent egyedül megcsinálni, csak a magam részét tudom megtenni, és most arra van szükség, hogy mások is megtegyék a maguk részét.

Nem az-e a fakitermelő lobby taktikája, hogy kicsi, a nyilvánosság előtt hatékony engedményeket tesznek annak érdekében, hogy aztán más helyeken garázdálkodhassanak?

Kompromisszumot kötöttem. Megvédtem, amit megvédehettem. A nyilvánosság pedig lelkesedik, mert végül is olyan „történetünk” van, amelynek során kismemberek lázadtak föl óriási részvénytársaságok ellen. És győztünk.

Szerte a világon iksz ezer ember aktivizálódott, és van gondban a szikvőjafenyőért és saját erdeiért.

De a fadöntő cég mégiscsak pénzhez jutott.

50 000 dollárt fizettünk, hogy a Luna körüli területet megvédjük. Ennek oka, hogy a *Pacific Lumber* nagy részvénytársaság, és ezen a világon a részvénytársaságoknak időközben több joguk és kevesebb felelősségük lett, mint az egyes embereknek. Az a megbízatásuk, hogy profitot csináljanak. Az érvényben lévő, s az ilyen társaságokat támogató törvények értelmében valamit kapniuk kell cserébe a profitvesztésükért. Mindenesetre a velük folytatott „alkum” része volt, hogy ezzel a pénzzel valami jót kell tenniük: a helyi college-nak adományozták. Így nem kellett adót fizetniük az 50.000 dollár után.

Hogyan képes arra, hogy szeretettel, és ne gyűlölettel közeledjen olyan emberekhez, mint a szóban forgó favágó cég főnöke?

Kezdetben valósággal marcangolta a húsomat a gyűlölet. A gyűlölet azonban olyan, mint a mindkét végén égő gyertya: fölemészt magát. Gyűlölettel sosem bírtam volna ki 738 napot. Földadtam volna, és lejttem volna. Az olyan emberek, mint John Campbell, a *Pacific Lumber* elnöke, képesek az egész bolygót elpusztítani, és közben becsapni az embereket, mivel azok nem érzik kapcsolatukat a természettel. Ha azonban gyűlöködöm, nem érzem töb-

bé a kapcsolat olyan emberekkel, mint John Campbell. Akkor a részükké válnék, és nem változna semmi. A fán észrevettem, hogy a szeretet az egyetlen dolog, amit senki nem vehet el tőlem. Ezért így szóltam magamban: Kedvelni foglak, John Campbell, és nem foglak gyűlölni. Ugyanakkor folytatni fogom harcomat, és követelni fogom, hogy a helyeset tedd.

Mit tart a politikáról?

Az amerikai demokrácia sajnos nagy hazugságokon nyugszik. Nem mondjuk meg az igazságot arról, mit műveltünk az őslakókkal. Nem mondjuk meg az igazságot arról, mit ártunk ma az embereknek. Nem mondjuk meg az igazságot arról, mit ártunk a Földnek. A mi istenünk a pénz. Ez magyarázza meg azt, ahogyan a dolgokkal bánunk.

Az Ön számára jelentéktelenek a választások?

Nem, én hiszek a választásokban, függetlenül attól, hogy kedvelem-e őket. A politika olyan, mint az izomzat: ha nem eddük, egyre több hatalom kerül a részvénytársaságok kezébe. Az emberekért munkálkodó kormányra van szükségünk, nem pedig olyan kétpártrendszerre, amely a nagy részvénytársaságokat védelmezi.

Forrás: Publik-Forum, 2000/24

Az interjú elkészülte után derült ki, hogy valakik láncfűrészsel szakszerűen belevágtak Lunába. A környezetvédők attól félnek, hogy nem éli túl a következő vihart.

Az utolsó évezred

Sokan sokféle várakozással tekintenek a beköszöntött új évezred elé, de csak kevesen gondolnak bele abba, hogy ha az emberiség továbbra is a jelenleg járt utat tapossa, akkor a mostani évezred valószínűleg az utolsó lesz a számára.

Borúlátó jóslat? Nem hinném! Az embereket évtizedek óta élénken foglalkoztatja, nem hagyja a nyugodni a „sárkánygyíkok” 65 millió évvel ezelőtti kipusztulása, „hirtelen” eltűnése, holott akkor csak ezer évente tűnt el egy dinoszauruszfaj a Föld felszínéről, míg jelenleg évente több ezer állatfajjal lesz szegényebb bolygónk faunája (a 60-as évek elején még csak 1 faj/év volt az állatfajok kihalási sebessége!), s természetesen a növényvilág esetében sem jobb a helyzet.

A gazdag ipari országok óriásvállalatai által uralt világgazdaságban a termelés és a fogyasztás korlátlan növelésére való törekvés mozgat mindent, s a legtöbb ember értékrendjében is az önzés, a kapzsiság a gondolkodást, illetve cselekvést meghatározó legfőbb tényező.

Ahogy a rákos daganatot sem érdekli, hogy zabolázatlan burjánzásával előbb környezetét, majd végül saját magát is elpusztítja, úgy a növekedés bűvöletében tevékeny-

kedő világcégek sem foglalkoznak működésük káros következményeivel: nem törődnek a növekedés árával, s hozzájuk hasonlóan az anyagi gyarapodást hajszoló egyének sem csinálnak lelkiismereti kérdést abból, hogy céljuk felé csörtetve mennyit ártanak a természeti környezetnek, embertársaik egészségének.

Ezen gondolkodásmód fő jellemzője a pénzközpontúság: csak az ér valamit, aminek pénzben kifejezhető értéke van, csak az számít, hogy minél nagyobb mennyiség álljon rendelkezésre belőle.

A soknemzetiségű monopóliumok, az őket kiszolgáló balga, illetve korrupció politikuskok és a harácsolás megszállottjai nem szentelnek figyelmet az elszennyeződő levegőnek, talajoknak, vizeknek, az élővilág látványos pusztulásának, az eldurvuló emberi kapcsolatoknak, a lelki-szellemi elsivárosodásnak, s nem hajlandók tudomásul venni, hogy ezeknek a negatív jelenségeknek ők a legfőbb előidézői.

Sajnos a szűk látókörű önzés által vezérelt embereknek nincsenek érzékeny antennáik olyan kétségbeesett figyelmeztetések felfogására, mint amilyent a természettel még összhangban élő ausztrál őslakók

egyik törzsének főnöke fogalmazott meg Marlo Morgan amerikai orvosnőnek találkozásuk alkalmával: „Könyörgünk, hogy belássátok végre, mit tesz a ti életmódotok a vizekkel, az állatokkal, a levegővel, mit tesztek önmagatokkal. Könyörgünk, hogy rátaláljatok a helyes útra, és ne engedjétek elpusztítani a világot... Még van idő, hogy kellő figyelemmel, törődéssel véget vessetek a bolygón tomboló pusztításnak...” (Marlo Morgan: Vidd híred az igazaknak, 125–126. o.)

Még van idő, de már nem sok!

Késlekedés nélkül, teljes erőbedobással arra kell törekedni, hogy az emberiség új útra térjen, amely nem a biztos pusztulás, hanem az élet útja.

Az önzés helyébe az önzetlenséget, a saját kerítésig terjedő rövidlátó befelé fordulás helyébe a távlatos gondolkodást, az öncélú versengés helyébe az együttműködést, a pocskékolás és az esztelen fogyasztás helyébe a takarékoságot és a mértékletes életet, a természet leigázására való értelmetlen törekvés helyébe a természet rendjébe való beilleszkedést, az acsarkodó gyűlöködés helyébe az éltető szeretetet kell helyezni ahhoz, hogy a 2001. év ne az utolsó évezred kezdetét jelentse a *homo sapiens* számára.

Zámbó Zoltán